

تیریژ ئۆرمیە میقانی سیلاڤە

* نارمانجا من ژ ھاتنا کوردستانا باشۆر ئەو بوو ئەز وەکی کوردەکی سەر بەست ھەستێ خوە بینم زمان.

دەما مەوۆ زولم و زۆرداری و نەئازادی یا دەربەین و ھزرو تیرامانی تام دکە وی دەمی پیرۆزی و ب بلند زانین ئازادی بۆ مەوۆی خویا دە. تیریژی گەنج ژێ کۆ دژیی (٢٥) سالیی دا یە ل رۆژ ھەلاتا کوردستانی کۆ ھیشتا یا ل بەر نەژاد پەرسی و شوڤینیە تا کۆمارا ئیرانی دنالیت، ل باژیی ئۆرمیە بەرەف باژیی دەوکی ھاتیە بۆ خزمەتا ستران و کولتوری کوردی، ھەر وەک ئەو دبیژە: ئەز فێ پشکا کوردستانا ئازاد بۆ خوە وەک ھیلینەکی دبینم.. بۆ پتر ئاشنا کرنا خووندەفانیی سیلاڤ ل سەر مۆزیک و چاواپەتیا ھزر و ژيانا تیریژ، مە ئەف ھەقەیفینە ل گەل سازکر. ھەگەر ئەم پیرسین تیریژ کی یە؟

دیدار: ژێھات سیتەیی

- ئەز تیریژ ئۆرمیە ژ دایک بوویی سالا (١٩٨٣) ل باژیی ئۆرمیە ل رۆژ ھەلاتا کوردستانم تیریژ بەری کورد بوونی مەوۆقە و بەری ھەر تەشت ئەز ب ھەستی مەوۆقیەتی دژیم و ب ھەستی مەوۆقیەتی رادبم درونم و دئاخقم و ھزر دکەم و پشتی مەوۆقبوونی ئەز کوردەکی دلسۆزم و کوردەکی وەلاتپارێزم و ھەز ژ ئاخ و گەل و وەلاتی خوە دکەم، ئەز مەوۆقەکم کۆ ب کاری ھونەری مژوول دبم، کۆ گەلەک کەس دبیژن تیریژ ھونەرمەندە لی ئەز ژ خوەرا نابیژم ھونەرمەند بەلکوو ئەز ھونەردۆستم و ئەز ھونەرپەرورەم.

* تو کەنگی ھاتیە دقادا ھونەری کوردی دا و چەند بەرھەمێن تە ھەنە؟

- ل سالا (١٩٩٧) من دەست ب نفیسینا ھەلبەستا کری یە و ل سالا (٢٠٠٤) ل سەر مۆزیکا سترانا من کارکری یە و ھەتا نھا نیزیکی (٢٥٠) ستران من ھەنە و من نەدانە کەسی و ب تەنێ ل گەل منن، و ل دەرفەیی قان نیزیکی (٤٨) سترانان ب پەیف و ئاوازیی خوە دانە ھونەرمەندان، و ھەتا نوکە من نیزیکی (٥٠٠) ھەلبەستان ھەنە و چاپ کرینە و دگەل منن و ب ھیفمە قان ھەلبەستان بگەھینمە بەر دەستی گوھداران.

* مەرھەتا تە ژ بەر دەوامیدانا کاری سترانگۆتتی ل فێ پشکا کوردستانا ئازاد چی یە؟

- چونکی من دیت ل رۆژ ھەلاتا کوردستانی وی دەرفەتی نادەن ئەز

* ئەز ژ دھۆكی حەز دكەم، ئەگەر ئەز ل دھۆكی نەبام و ل ھەولیدری و سلیمانی یی بام من دئ ل ویی ژی حەز کربا.

- ئەز ل مالباتەکا جۆتکارم، ئانکو ژ مالباتەک ژ تویژا خواری من پینج خوشک و سێ برا ھەنە، و ئەز برایی مەزەم مالباتا من ژ ئالین ھزریقە یی گریداییە ب راستی یا دین و گەلەک دیندارن و زیدەتر ب رەوشت و تیتالین

ژ ھەست و سۆزین خوە بین مروقی و نەتەوہیی دگرە.
* ئەری تو دکاری ھندەکی ژ چاوانی یا ژیان و پیکھاتە یا خیزانا خوە بۆ خویندەقانیین سیلاق بەدی خویاکرن؟

بەرەف راستیی و پینشەفە چوونی بچم و بەرەف سەرکەفتنی گافەکا سەرکەفتی و د جھێ خوە دا بەھافێژم، ب سەر بەستی و ب ئازادی ھەستی خوە دەر بېرم ژ بەر قی چەندی ل سالا (۲۰۰۴) و پینقە ئەز ل باشۆری کوردستانم، باشۆری کوردستانی وەکی ھەر کوردەکی کو ژ بۆ خوە ھیلینەکی دبینن من ژی بۆ خوە دیت، ل باشۆری کوردستانی ل سالا (۲۰۰۴) من دەست ب کاری خوە کر ل وی دەری ل سالا (۲۰۰۵) ئەلبووما من یا (ئەز کیمە) ھاتە خوار کو ژ ((۱۲)) سترانان پیکھات بوو و ھەمی پەیف و ئاوازین من بوون ب تنی ((۲)) ستران گەلەری بوون، و ئارمانجا من ژ ھاتنا کوردستانا باشۆر ئەو بوو ئەز وەکی کوردەکی سەر بەست ھەستی خوە بینم زمان.

* ھونەر ب تەرزەک گشتی و ستران ب تەرزەک تاییەتی ل جەم تیریژ چ رادگەھینە؟

- ھونەر پارچە یەک ژ رەوشە نییریا گەلەکی چقاگەکی یە ئەو تشتی د چوارچووکی کاری ھونەری دا جھێ خوە دگریت بی گومان ئەنجامی ھزری پینشەنگیکرنا چقاکی یە، ئەو کەسی قان ھزرا دگەھینە ئەنجامان ئەو کەس رەوشە نییرن ئەو کەس ھونەر مەندن ئەو کەس داھینەرن ئەو کەس فرینەرن، ئانکو ب کورتی ئەو کەسی داھینانی دکەن و ژ ئەنجامی راستی یا ژیان بەرھەمەکی باش و ب ریک و پیک راستی چقاک و دیرۆکی دکەن ئەو کەس ھونەر مەندن واتە ھونەر بەرھەمی کەدو زەحمەت و فیداکاری و دلسۆزی و قەھرەمانیا مروقی راست و دروستە، لی سترانییژی دچوار چووکی کاری ھونەری دا پارچە یەک ژ خەباتا رەوشە نییریا گەلەک و نەتەوہیەکا چقاکی و حەتا مروقاھیی یە، واتە ب کورتی سترانییژ ژ سترانا خوە دیمەنەکی ژ راستییژ ب قان پیقانیین ھزری و ئەخلاقی ب قان پیقان و پرنسیپین زانستی کو چاقکانیین خوە

* ھەتا ئازادىا ژنى دچقاكى كوردى دا پىك نھى، كورد نكارن چ جاران ئازادى يا راستى ب چاڭى خوه ببينن.

دكە مروفين لاواز ژى ھەنە، لى يا گرنگ ئەو ھەم ب ھىزا ب ھىز تر بگەين و ئەم بى ھىزا ژى ب ھىز بگەين.

* ئەرى تيرىژ عەشق كرى بە و چەوان بوو؟

- ئەز عاشقەكى نەرم، ئەزى ھەر عاشق بيمين، لى ئەگەر مەبەستا و بەرامبەرى عەشقا ژنى بە، ئەرى ئەز عاشق بووم لى ل سەر قى عەشقى ئەز د خوازم بئاقم، نھا ژى چ عەشق دژيانا من دانينە وەكى دلدارى يا ب كەچەكى رە.

* تيرىژ ب چ توورە دەبە؟

- درە و دووروتى...

* ب چ دلخوش دىبى؟

- ئازادى، ھەر جەھى ئازادى لى ھەبە و بېھنا ئازادى ژى بەى مەزنترين خوەشيبە...

* دەنگى كىژان دەنگىژى گەلدارى

و بى نوو تو ھەز ژى دكەى؟

- كلاسيك ئەز ھەز ژ دەنگى ((مەھمەد شىخو)) دكەم و بى نوو ھەز ژ دەنگى شەھىد ((سەرھەد)) دكەم گەلەك گەلەك....

* ئەف پەيشە ل جەم تيرىژى

ھونەرمەند چ رادگەھين؟

۱- وەلات... مەزنترين عەشقا منە.

۲- عەشق... ھەموو ژيانا منە.

۳- ژيان... ھەموو ھەبوونا منە.

۴- ھەبوون... ئەزم.

۵- دايك... پارچەبەك ژ

پيروژتيرين نيعمەتى يە كۆ دبیتە قسەتى ھەر كەسەكى.

۶- ھەلبەست... راستى و پارچەبەك ژ ويژدانا ژيانى و چقاكى يە.

۷- كچ... پيروژتيرين نرخى ژيانى

يە، كۆ ئەز دوى باوهرى دا مە ھەتا ئازادىا ژنى دچقاكى كوردى دا پىك نھى، كورد نكارن و نزانن و فيھم ناكەن و چ جارا ئازادى يا راستى ب چاڭى خوه ببينن.

كرىه كۆ ل سەرى ساللا (۲۰۰۹) ئى دى ب داوى بەيت كۆ ژ ((۱۲)) سترانان پىك ھاتىە گوھورىنين گەلەك گرنگ و بنگەھى من دقى ئەلبۇما خوه يا پيشى دا چى كرىنە و گەلەك ژ ئاليان قە جوداھى دگەل بەر ھەمى من بى ((ئەز كىمە)) ھەبە، ھەم ژ ئالىي پەيف و ئاوازو شىوازو...ھتد.

ئاوازين قى بەر ھەمى ھەمى بينن من و ھەر ((۹)) سترانين كورمانجى ژ پەيفين من.. و ل دەرڤەى قان من سترانەك تايبەت چى كرىه كۆ دەمى وى ((۱۲)) دەقىقەنە كۆ ژ پەيفين ((ئىسماعيل ھاجانى)) نە، ئەو ستران ل سەر دلسوزى و قەھرەمانى و فيداكارى يا ژنا كوردە. و ھەر ديسان من پرتووكەك كۆ ژ نيزينين من پىكھاتى ژ چوارچوڤى زانستى و رەوشەنبىرى و ئاقاكرنا كەسايەتى يا ھونەرى و شىوازين موزىكى وى بى چاپكرنى.

* تيرىژ ھونەرمەندىن دھوكى ب تايبەتى و كوردستانى ب گشتى چەوا دبىنە؟ و دەھلسەنگىنە؟

- دكىلەكا گەلەك گەنجين خوه دوەستىە و گوھورىن و نوژەنان چى

چقاكى قە گریدايە، دناڤ مالباتەك ب قى رەنگى دا ئەز مەزن بوم، لى راستى يا ژيانا من و كەسايەتى يا من قە دگەرىت بۆ راستى يا دايك و بابىن من.

* قيدا دچە و دبىژە:

- تىشتەك دناڤ چقاكى مە دا ھەبە ب نافي قەدەرى و ب نافي چارەنقىسى كۆ ھەر تىشتى ب سەرى مە تى ئەم دبىژن قەدەرە و ئەم دبىژين خودى كر، ژ بەر قى ئەم ژى جانگورىين قى قەدەرى بووينە، بەلى خەيال و ھىقى بينن مە گەلەك ژ بەر ژەوندىين من بينن كەسايەتى مەزنتر بوونە، ژ بەر قى چەندى دەرکەقتنا من ژ رۆژھەلاتى كوردستانى نەبوونا مەرجى ئازادى بوو، دا بكارم وەك كوردەكى بژىم و ب ئاخقم و ب ھزرم و وەك كوردەكى ژ نافي و ناسناڤى خوه خودى دەرکەقم ژ فولكلور و گەلەريا خوه خودى دەرکەقم، نەبوونا وان شەرت و مەرجان بالا من دايە باشورى كوردستانى.

* بەردەوامى دا ناخفتنى خوه و گۆت:

- ئەز ژ دھوكى ھەز دكەم، ئەگەر ئەز ل دھوكى نەبام و ل ھەوليزى و سلېمانى بى بام من دى ل وپرى ژى ھەز كرىا، ب دبىتا گەلەك كەسان ئەز غەرىبىم، لى ئەز نەغەرىبىم، ئەز دى ھنگى غەرىبىم رۆژا كۆ ئەز خوه ناس نەكم و ھەيا كۆ ئەز خوه باش ناس بکەم ئەز نە غەرىبىم غەرىبى بۆ من دوورکەقتنە ژ دايك و باب و ژ مالباتى و ژ جە و وارى كۆ ئەز تېدا ھاتىمە و چاڤى خوه من ژ ژيانى قەكرنە، لى ب كورتى ھەر بۆستەك ژ ئاڤا كوردستانى ئەز ب ھەمى دونياى نادەم، و دگەل قى چەندى ئەز ب رەحەتى دژىم ل باژپرى دھوكى، ئەز ژ دھوكى ھەز دكەم ب ھەمى رەنگان قە و ب ھەمى ھەستان قە.

* ئەرى بەر ھەمى تە بى نووى درىژى دا ھەبە..؟

- بەلى من حازرىا بەر ھەمى نوو